



---

نظام مفهومی قرآن کریم

---

ریشه‌ی ۴۶۱



### هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۴۶۱، «خبل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «خبل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «خبل» می‌باشد.<sup>۱</sup>

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

### مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

<sup>۱</sup> این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

### مشخصات

۴۶۱	شماره
خبل	ریشه
۲	تعداد تکرار
۱	تعداد مشتقات
۳۱	تعداد ریشه مرتبط

## فهرست مشتقات

۱. خَبَلًا (۲)

## فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اخذ (۱)	۷. ائی (۱)	۱۴. خرج (۱)	۲۱. ظلم (۱)	۲۸. کون (۱)
۲. الله (۱)	۸. ایی (۲)	۱۵. خفی (۱)	۲۲. عقل (۱)	۲۹. ودد (۱)
۳. اله (۱)	۹. بدو (۱)	۱۶. خلل (۱)	۲۳. علم (۱)	۳۰. وضع (۱)
۴. الو (۱)	۱۰. بطن (۱)	۱۷. دون (۱)	۲۴. عنت (۱)	۳۱. وله (۱)
۵. امن (۱)	۱۱. بغض (۱)	۱۸. زید (۱)	۲۵. فتن (۱)	
۶. اوی (۱)	۱۲. بغی (۱)	۱۹. سمع (۱)	۲۶. فوه (۱)	
	۱۳. بین (۱)	۲۰. صدر (۱)	۲۷. کبر (۱)	

## فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۱۱۸} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ **حَبَالًا** وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ
۲. {التوبة - ۴۷} لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا **حَبَالًا** وَلَا أَوْضَعُوا خِلالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ